

INTRODUKTION

Felten er fuld af mennesker, som vi umiddelbart identificerer som værende særskilte personer med egne livshistorier og -mål. Men hvad er egentlig en person? Spørgsmålet leder os videre til andre spørgsmål: Hvad er forholdet mellem begreber som „person“, „individ“ og „subjekt“? Eksisterer der et „vi“ før et „jeg“ – eller forholder det sig omvendt? Er subjektivitet del af det at være en person? I hvor høj grad former subjektet sin omverden og omverdenen subjektet? Er individualitet overhovedet et relevant fokus for en socialvidenskab? Clifford Geertz karakteriserede engang den vestlige idé om selvet som „*særegen*“ i en større kulturel sammenhæng, og mange har i forlængelse heraf – og godt støttet af fx diskussionen omkring socialitetens forrang i kastesamfund – videreført dette synspunkt. Andre har som Melford Spiro stillet spørgsmålstejn ved det vestliges selvs særegenhed og argumenteret for, at Geertz' vestlig-ikke-vestlig dikotomi snarere må opfattes som et spørgsmål om gradforskelle. Men hvilken relevans har sådanne teoretiske positioner i mødet med den konkrete Anden? Hvad hvis vi i stedet lod sådanne formodninger bag os og udforskede, hvordan det at være et menneske leves og opleves i konkrete, empiriske sammenhænge? Hvilke metodiske og teoretiske udfordringer stiller en sådan udforskning?

Vi møder i feltarbejdet mange mennesker, hvoraf nogles historier og synspunkter bliver mere afgørende for vores analyser end andres. De brænder sig fast som den konkrete indgang til forståelsen af sociokulturelle sammenhænge og til overordnede konklusioner. Men hvad bliver der af disse mennesker – i vores personlige liv såvel som i den antropologiske analyse? Er de bare vand på den etnografiske mølle, opløst i de beskrivelser af systemer og strukturer, som siges at operere igennem dem og udgøre deres egentlige væren? Eller bliver de ved med at dukke op, fordi de én gang for alle er blevet del af vores liv? Og hvis de gør, hvordan giver vi da disse vores studieobjekter ansigt og navn i vores tekster? Er det fx nødvendigt at anonymisere dem som personer, eller må man

som Jonathan Schwartz spørge?: „... hvorfor er forfalskningens imperativ så afgørende for antropologisk etik? Hvorfor kan Ahmed ikke kaldes Ahmed? Jens, Jens? Sara, Sara?“

Dette nummer af *Tidsskriftet Antropologi* åbner som al anden god antropologi flere spørgsmål, end det lukker. Flere af artiklerne skal ses som kommentarer til redaktionens spørgsmål snarere end som egentlige besvarelser, andre forholder sig specifikt til den empiriske udfordring. Og godt det samme! Netop spørgsmålet om, hvordan vi skal forstå andre mennesker, er vi vist alle bedst tjent med at lade stå åbent. Må dette nummer bidrage til, at det forbliver sådan.

Forsideillustrationen

... henviser til Freuds sammenligning af personligheden med en hest og rytter. Rytteren er den bevidst kontrollerende og villedede del af personligheden, hesten er energien og motivationen.

Equipagen har vores designer foldet på Rorschach-vis.